

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
041/04	Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	13.10.04
187/04	Formannskapet	20.10.04

Høringsuttalelse NOU 2004:13 en ny arbeids og velferdsforvaltning

Rådmannens innstilling:

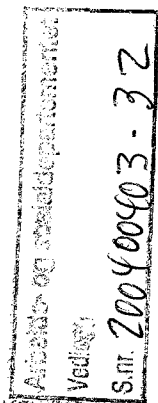
Nøtterøy kommune går i mot Rattsø-utvalgets anbefaling av en statlig arbeidslinje, modell 1. Modellen vil forsterke regelstyring og byråkrati, og vil i mindre grad enn i dag utnytte kommunens lokalkunnskap og evne til å skreddersy tilbudet til den enkelte.

Nøtterøy kommune mener denne modellen

- skaper større avstand fra beslutningstaker til bruker ved at beslutninger fattes sentralt og ikke lokalt
- skaper en mer byråkratisk og regelorientert organisasjon som kan føre til vekst i de passive ytelsene
- vil pulverisere ansvar og å øke antall offentlige dører for mange brukere
- kan bli en ny stor statlig byråkratisk organisasjon med liten omstillingsevne og liten evne til å tilpasse seg lokale forhold, og med store administrasjonsomkostninger
- stigmatiserer en gruppe mennesker ytterligere som "ikke arbeidsdyktige", og skaper nye gråsoner
- mangler mange effektive virkemidler for å løse mer sammensatte problemområder
- kan bidra til at brukere får flere instanser å forholde seg til enn i dag
- vil tappe kommunen for kompetanse som kommunen trenger i sitt arbeid med samme eller tilgrensende målgruppe
- vil både virke kostnadsdrivende og tappe kommuneøkonomien, samtidig som kommunen vil sitte igjen med tilnærmet samme omfang av brukere og oppgaver som må løses

Nøtterøy kommune anser en kommunal arbeidslinje jfr modell 2 som rett vei å gå, og støtter samtidig KS sin innvending om at det savnes en bredere vurdering av kommunealternativer i utredningen.

Hovedhensikten med utvalgets arbeid var å finne modeller som fremmer samordning for å nå arbeidslinjas mål i velferdspolitikken. Nøtterøy kommune mener en kommunal arbeidslinje vil være bedre egnet for å nå dette målet ved å:

- kunne gi et mer helhetlig og kompetent tilbud til brukergrupper med sammensatte behov ved å etablere gode samarbeidsordninger med flere instanser enn arbeid/trygd
- gi bruker nærhet til tjenesten og kortere vei til beslutningstaker, og dermed større påvirkningsmulighet på egen situasjon
- være mer fleksibel og kunne utnytte lokale forhold mer effektivt for å nå mål om både bedre livskvalitet og økt sysselsetting.
- forhindre at bruker får flere instanser å måtte forholde seg til enn i dag.

Nøtterøy kommune viser for øvrig til saksforelegget.

Behandling i Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg - 13.10.2004:

Steinar Gullvåg, A fremmet følgende forslag:

"Nøtterøy kommune mener ideelt sett at en kommunal arbeidslinje etter modell 2 i utredningen, er best egnet til å ivareta organisasjonsreformens viktigste mål, nemlig

- å få flere i arbeid og færre på trygd
- bedre velferden for store grupper
- skape en mer effektiv velferdsforvaltning

Dette forutsetter imidlertid at kommunene tilføres tilstrekkelig midler til å ta hånd om disse viktige oppgavene. Erfaringene fra de seineste årene med sviktende kommuneøkonomi viser at kommunenes muligheter til å ta hånd om svake og innsatskrevende grupper reduseres eller faller bort. Modell 2 forutsetter dessuten at kommunene får anledning til å utvide sitt totale tjenestetilbud som en del av en aktiv arbeidslinje.

Nøtterøy kommune forutsetter dessuten streng statlig styring for å sikre den enkeltes rettssikkerhet og likebehandling fra kommune til kommune.

Med mindre disse forutsetningene kan oppfylles, vil Nøtterøy kommune alternativt gå inn for en modell der staten tar et større ansvar for den enkeltes inntekt og eller stønad, eksempelvis der staten tar ansvaret for inntektssikringen og kommunene tar ansvaret for tjenesteytingen. Et slikt system vil lett kunne utvikles til en samfunnslønn, der alle sikres en minimumsinntekt."

Ved votering ble rådmannens innstilling vedtatt med 4 + lederens dobbeltstemme mot 4 stemmer som ble avgitt for Gullvågs forslag.

Vedtak i Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg - 13.10.2004:

Nøtterøy kommune går i mot Rattsø-utvalgets anbefaling av en statlig arbeidslinje, modell 1. Modellen vil forsterke regelstyring og byråkrati, og vil i mindre grad enn i dag utnytte kommunens lokalkunnskap og evne til å skreddersy tilbudet til den enkelte.

Nøtterøy kommune mener denne modellen

- skaper større avstand fra beslutningstaker til bruker ved at beslutninger fattes sentralt og ikke lokalt
- skaper en mer byråkratisk og regelorientert organisasjon som kan føre til vekst i de passive ytelsene
- vil pulverisere ansvar og å øke antall offentlige dører for mange brukere

- kan bli en ny stor statlig byråkratisk organisasjon med liten omstillingsevne og liten evne til å tilpasse seg lokale forhold, og med store administrasjonsomkostninger
- stigmatiserer en gruppe mennesker ytterligere som "ikke arbeidsdyktige", og skaper nye gråsoner
- mangler mange effektive virkemidler for å løse mer sammensatte problemområder
- kan bidra til at brukere får flere instanser å forholde seg til enn i dag
- vil tappe kommunen for kompetanse som kommunen trenger i sitt arbeid med samme eller tilgrensende målgruppe
- vil både virke kostnadsdrivende og tappe kommuneøkonomien, samtidig som kommunen vil sitte igjen med tilnærmet samme omfang av brukere og oppgaver som må løses

Nøtterøy kommune anser en kommunal arbeidslinje jfr modell 2 som rett vei å gå, og støtter samtidig KS sin innvending om at det savnes en bredere vurdering av kommunealternativer i utredningen.

Hovedhensikten med utvalgets arbeid var å finne modeller som fremmer samordning for å nå arbeidslinjas mål i velferdspolitikken. Nøtterøy kommune mener en kommunal arbeidslinje vil være bedre egnet for å nå dette målet ved å:

- kunne gi et mer helhetlig og kompetent tilbud til brukergrupper med sammensatte behov ved å etablere gode samarbeidsordninger med flere instanser enn arbeid/trygd
- gi bruker nærhet til tjenesten og kortere vei til beslutningstaker, og dermed større påvirkningsmulighet på egen situasjon
- være mer fleksibel og kunne utnytte lokale forhold mer effektivt for å nå mål om både bedre livskvalitet og økt sysselsetting.
- forhindre at bruker får flere instanser å måtte forholde seg til enn i dag.

Nøtterøy kommune viser for øvrig til saksforelegget.

Behandling i Formannskapet - 20.10.2004:

Sonja Bakken, A fremmet Gullvågs forslag fra hovedutvalget:

"Nøtterøy kommune mener ideelt sett at en kommunal arbeidslinje etter modell 2 i utredningen, er best egnet til å ivareta organisasjonsreformens viktigste mål, nemlig

- å få flere i arbeid og færre på trygd
- bedre velferden for store grupper
- skape en mer effektiv velferdsforvaltning

Dette forutsetter imidlertid at kommunene tilføres tilstrekkelig midler til å ta hånd om disse viktige oppgavene. Erfaringene fra de seineste årene med sviktende kommuneøkonomi viser at kommunenes muligheter til å ta hånd om svake og innsatskrevende grupper reduseres eller faller bort. Modell 2 forutsetter dessuten at kommunene får anledning til å utvide sitt totale tjenestetilbud som en del av en aktiv arbeidslinje.

Nøtterøy kommune forutsetter dessuten streng statlig styring for å sikre den enkeltes rettssikkerhet og likebehandling fra kommune til kommune.

Med mindre disse forutsetningene kan oppfylles, vil Nøtterøy kommune alternativt gå inn for en modell der staten tar et større ansvar for den enkeltes inntekt og eller stønad, eksempelvis der staten tar ansvaret for inntektssikringen og kommunene tar ansvaret for tjenesteytingen. Et slikt system vil lett kunne utvikles til en samfunnslønn, der alle sikres en minimumsinntekt."

Ved alternativ votering ble hovedutvalgets innstilling vedtatt med 8 mot 3 stemmer som ble avgitt for Bakkens forslag.

Vedtak i Formannskapet - 20.10.2004:

Nøtterøy kommune går i mot Rattsø-utvalgets anbefaling av en statlig arbeidslinje, modell 1. Modellen vil forsterke regelstyring og byråkrati, og vil i mindre grad enn i dag utnytte kommunens lokalkunnskap og evne til å skreddersy tilbudet til den enkelte.

Nøtterøy kommune mener denne modellen

- skaper større avstand fra beslutningstaker til bruker ved at beslutninger fattes sentralt og ikke lokalt
- skaper en mer byråkratisk og regelorientert organisasjon som kan føre til vekst i de passive ytelsene
- vil pulverisere ansvar og å øke antall offentlige dører for mange brukere
- kan bli en ny stor statlig byråkratisk organisasjon med liten omstillingsevne og liten evne til å tilpasse seg lokale forhold, og med store administrasjonsomkostninger
- stigmatiserer en gruppe mennesker ytterligere som "ikke arbeidsdyktige", og skaper nye gråsoner
- mangler mange effektive virkemidler for å løse mer sammensatte problemområder
- kan bidra til at brukere får flere instanser å forholde seg til enn i dag
- vil tappe kommunen for kompetanse som kommunen trenger i sitt arbeid med samme eller tilgrensende målgruppe
- vil både virke kostnadsdrivende og tappe kommuneøkonomien, samtidig som kommunen vil sitte igjen med tilnærmet samme omfang av brukere og oppgaver som må løses

Nøtterøy kommune anser en kommunal arbeidslinje jfr modell 2 som rett vei å gå, og støtter samtidig KS sin innvending om at det savnes en bredere vurdering av kommunealternativer i utredningen.

Hovedhensikten med utvalgets arbeid var å finne modeller som fremmer samordning for å nå arbeidslinjas mål i velferdspolitikken. Nøtterøy kommune mener en kommunal arbeidslinje vil være bedre egnet for å nå dette målet ved å:

- kunne gi et mer helhetlig og kompetent tilbud til brukergrupper med sammensatte behov ved å etablere gode samarbeidsordninger med flere instanser enn arbeid/trygd
- gi bruker nærhet til tjenesten og kortere vei til beslutningstaker, og dermed større påvirkningsmulighet på egen situasjon
- være mer fleksibel og kunne utnytte lokale forhold mer effektivt for å nå mål om både bedre livskvalitet og økt sysselsetting.
- forhindre at bruker får flere instanser å måtte forholde seg til enn i dag.

Nøtterøy kommune viser for øvrig til saksforelegget.

Vedlegg:

- 1 Sammendraget av NOU 2004:13
- 2 NOU 2004: 13 KS sak til sentralstyret

1. BAKGRUNN

Ved kongelig resolusjon 15 august 2003 ble det nedsatt et utvalg for å utrede ulike organisasjonsmodeller for samordning av A-etat, trygdeetat og sosialtjenesten. Utvalget var et rent ekspertutvalg med professor Rattsø som leder, og med en referansegruppe på 33 medlemmer. Utvalget fikk i mandat å utrede ulike organisasjonsløsninger som kunne fremme de oppsatte mål for en samordnet arbeids- og velferdsforvaltning. Utvalget har definert som den største utfordringen å bringe en større del av arbeidsstyrken inn i aktivt arbeid for å følge opp arbeidslinjen i velferdspolitikken. En annen hovedutfordring for dagens arbeids- og velferdsforvaltning er endringer i folks forventninger og roller, da forvaltningen i framtiden vil møte kunnskapsrike og krevende brukere med klare forventninger om individuell og kompetent behandling.

Utvalget la frem sin innstilling 29. juni 2004, med høringsfrist 1. november 2004. Hele innstillingen kan hentes på nettstedet; www.samordning.dep.no

Forvaltningen av ytelser og tjenester innen arbeid, trygd og sosiale tjenester er i dag organisert i tre etater/tjenester som forvalter ulike regelverk og har forskjellig ansvar og oppgaver: A-etat, trygdeetat og sosialtjenesten. Etatene forvalter til sammen 255 mrd kroner, og tjenestene omfatter 16.000 årsverk. Halvparten av befolkningen er til enhver tid brukere av en eller flere av tjenestene. De tre etatene er også avhengig av samarbeid med andre aktører for å kunne gi brukerne et tilpasset tilbud.

Regjeringen har satt opp tre sentrale mål for en organisasjonsreform:

- flere i arbeid og aktiv virksomhet, færre på trygd og sosialhjelp
- en brukerrettet velferdsforvaltning
- en effektiv velferdsforvaltning

Over 700.000 personer i yrkesaktiv alder er til en hver tid midlertidig eller mer varig borte fra arbeidslivet samtidig som de mottar inntektsstøtte for det offentlige. Etter utvalgets syn er lange og sammensatte stønadsforløp og sen innsats av aktive arbeidsrettede tiltak en viktig medvirkende årsak til en svak måloppnåelse, og at dagens oppdelte organisering har bidratt til dette. Dagens organisering betyr at brukere med i utgangspunktet samme behov må forholde seg til flere etater enten samtidig eller over tid. Utvalget mener det er behov for bedre målretting av tiltak overfor brukere som tiltakene har mest effekt i forhold til. I en mer samordnet organisasjon kan ressursene i dagens etater utnyttes på en måte som er bedre for brukerne, og som samtidig er mer effektiv.

Utvalget har konsentrert sin drøfting om fire hovedtyper av modeller:

Modell 1: Statlig arbeidslinje

I denne modellen vil oppgavene være fordelt på to etater: en etat for arbeid og inntekt, og en pensjonsetat.

Hovedmålet for *etaten for arbeid og inntekt* vil være å følge opp målet om flere i arbeid og aktiv virksomhet og færre på trygd. Denne etaten vil omfatte alle de ytelser og tjenester som er innrettet mot personer som står i fare for å falle ut av arbeidslivet eller som trenger hjelp som følge av arbeidsløshet eller manglende arbeidsevne på varig eller midlertidig basis. Dette vil omfatte alle A-etats oppgaver, og alle trygdeetatens arbeidsrettede tiltak og tjenester og relaterte ytelser. I tillegg må det vurderes hvilke av dagens kommuneoppgaver som naturlig skal inn her (økonomisk sosialhjelp og rådgivningstjeneste, arbeidssøkere uten rett til dagpenger osv.) Trygderetten vil kunne være endelig ankeorgan. Etaten må etableres som en førstelinjetjeneste med samarbeid/samløslisering med kommunens tjenester.

Hovedmålet for *pensjonsetaten* vil være å sikre effektiv og brukerrettet forvaltning av ytelser og helserefusjoner og iverksette pensjonspolitikken. De store oppgavene til denne etaten vil være alderspensjon, barnetrygd, kontantstøtte, fødsels- og adopsjonsstønad, grunn- og hjelpestønad, refusjon av helseutgifter, administrasjon av helserelaterte tjenester og underholdsbidrag. Ansvar for tekniske hjelpemidler er ikke avklart. Trygderetten vil være ankeorgan. Lokaliseringsbehov vil være mindre stedsavhengig enn etat for arbeid og inntekt, men må være representert lokalt.

Modell 2: Kommunal arbeidslinje

I denne modellen vil alle oppgaver knyttet til arbeid og vurdering av arbeidsevne bli overført til kommunen. De øvrige oppgavene forutsettes organisert i en statlig pensjonsetat på samme måte som i en statlig arbeidslinjemodell. Hovedmålet for kommunen vil være å følge opp målet om flere i arbeid og aktiv virksomhet, og færre på trygd og sosialhjelp.

Regelverksutvikling med fastsettelse av forskrifter og retningslinjer vil være et statlig ansvar. Utformingen av finansieringssystemet vil være avgjørende for hvordan denne modellen kan fungere. Statlig styring vil være sterk, samtidig som kommunen må ha stor frihet til selv å organisere oppgaveløsningen.

Modell 3: Statlig ènetatsmodell

Modellen samler ansvaret for arbeids- og velferdsforvaltningen i en statlig etat. Det kan tenkes ulike avgrensninger i forhold til kommunens ansvar på samme måte som i den statlige arbeidslinjemodellen (modell 1). Etaten må ha minimum to nivåer for å sikre forsvarlig ankebehandling, og ankesystemet for sosialhjelp kan innpasses i dette. Finansieringen kan i hovedsak bygge på dagens ordninger.

Modell 4: Kommunemodell

Modellen samler hele arbeids- og velferdsforvaltningens ansvarsområde hos kommunen. Det betyr også at alle pensjoner, refusjoner etc overføres til kommunen. Organisering vil være i tråd med omtalen av den kommunale arbeidslinjemodellen (modell 2).

I tillegg til disse 4 modellen nevner utvalget ytterligere to modeller: en modell der staten har ansvar for inntektssikring og kommunen har ansvar for tjenesteyting. Denne modellen innebærer at økonomisk sosialhjelp blir et statlig ansvar, og må få som følge en sterkere standardisering av ordningen. I tillegg nevnes en regional modell som forutsetter et demokratisk forankret forvaltningsnivå (i dag er dette fylkeskommunen) som tar ansvar for oppfølging av arbeidslinjen. Pensjoner forblir på et statlig nivå.

Utvalget anbefaler modell 1: statlig arbeidslinje, og begrunner dette blant annet med at

- en samling av ansvaret vil gi større trykk i arbeidet med å nå målene i arbeidslinjen
- en samling vil kunne gi vesentlig bedre utnyttelse av etatens samlede ressurser og kompetanse
- en samling vil kunne gi bedre grunnlag for bedre samhandling med arbeidslivet, noe som er særs viktig i arbeidet med et inkluderende arbeidsliv

Utvalget foreslår samtidig en innføring av en ny statlig arbeidssøkerstønad i tillegg til økonomisk sosialhjelp. Etaten for arbeid og inntekt kan bedre gi et tilbud til de uten dagpengerettigheter og raskere føre dem inn på et arbeidsrettet spor hvis den disponerer en egen stønadsordning som fanger opp disse arbeidssøkerne.

2. Merknader til utvalgets anbefaling av modell 1

Det overordnede mål for en slik reform må være å sikre innbyggere et godt velferdstilbud. Arbeid er et gode i seg selv som gir bedre livskvalitet på mange områder i livet. Arbeidslinja er hjørnestein i velferdspolitikken, og forvaltningen må derfor være organisert slik at den er i stand til å iverksette arbeidslinja. Dagens organisering er lite helhetlig, brukervennlig og effektiv. Det er derfor enighet om behovet for å se på en ny organisering.

Utvalget anbefaler en statlig arbeidslinje med to etater. Nøtterøy kommune er kritiske til dette valget, og har følgende betenkninger:

1. Brukerperspektivet

Det er fare for at denne modellen ikke ivaretar nødvendig nærhet til bruker. Nøtterøy kommune mener det er lettere å opprettholde god kommunikasjon når det er kort vei fra politisk ledelse i kommunen til førstelinjetjenesten og brukerne, enn fra storting til lokalnivå.

Modellen med en statlig arbeidslinje blir en mastodont som blir for omfattende og uoverkommelig uoversiktlig for brukerne. Det er en fare for at denne etaten blir så stor og fjern at det i realiteten fører vekst i de passive ytelsene.

Nøtterøy kommune tror ikke en sentralt styrt enhet som dette klare å nyttiggjøre seg lokal kunnskap og tilpasning til lokale forhold.

Modellen vil bidra til en forsterket stigmatisering av de som ikke kvalifiserer til den nye arbeidssøkerstønad og ikke slipper inn i den statlige arbeidsetaten. Dette kan igjen føre til en ytterligere passivisering av disse personene. Nøtterøy kommune er også spørrende til hvordan kriteriene vil utformes for å kvalifisere til denne stønaden.

Mange effektive tiltak på sammensatte problemområder må ha flere virkemidler enn det A-etat og trygdesystemet kan tilby.

Vi er bekymret for hva som vil skje med de som faller mellom arbeidssøkerstønad og økonomisk sosialhjelp. Vi er redd det vil skapes nye gråsoner ved en slik stønad. Dersom d 2 G i grunnstønad legges som mal for størrelsen på den nye stønaden betyr det i realiteten at de som får arbeidssøkerstønad vil måtte søke supplerende økonomisk sosialhjelp i tillegg. Dermed får brukere ytterligere en instans å måtte forholde seg til, ikke færre.

Utvalget legger til grunn at de antar at ca halvparten av dagens sosialhjelpsmottakere vil kunne være reelle for arbeidsmarkedet og dermed kvalifisere for arbeidssøkerstønad. Nøtterøy kommune kan ikke se at dette tallet er reelt sett i forhold til den brukergruppen sosialtjenesten betjener. Nøtterøy kommune antar at et mer realistisk tall vil være i underkant av 10 % av dagens brukere. Dermed vil sosialtjenesten i realiteten sitte igjen med omtrent samme antall brukere, samtidig som en gruppe vil måtte henvende seg til ytterligere et offentlig kontor og kommunen vil bli tappet for både penger og virkemidler.

2. Samordningsperspektivet

Den statlige arbeidslinjen er ikke egnet for å løse de mer sammensatte problemer som mange har. Arbeidslinja er vel så avhengig av samordning/samarbeid med tilstøtende tjenester i kommunen som av samarbeid innbyrdes i egen etat for arbeid/pensjon (skole, helse, andre sosiale tjenester m.fl.)

Samordning kan føre til samling av kompetanse. Den statlige arbeidslinjen vil medføre en tapping av kompetanse i kommunene.

Store enheter har liten omstillingsdyktighet

3. Økonomiperspektivet:

En så stor organisasjon krever mye administrasjon, dette kan snarere bli dyrere enn kostnadsbesparende. Erfaringer fra tidligere statliggjøring av kommunale oppgaver, tilsier sterk vekst i stillinger og lønnsnivå i statlig sektor. Dette virker lønnsdrivende i lokale arbeidsmarkeder, og gir en indirekte kostnadsdrivende effekt i kommunene.

Kommunen vil ikke ha incitament til å arbeide aktivt for arbeidslinja og forebygge uførepensjonering.

Den nye arbeidssøkerstøtaden vil reise spørsmål om oppgaveoverføring og uttrekk på flere milliarder i kommuneøkonomien. Erfaringene er at Staten trekker ut mer enn kostnadene kommunene har hatt til oppgaver som blir trukket ut.

3. Nøtterøy kommune anbefaler modell 2: kommunal arbeidslinje og statlig pensjonsetat.

Nøtterøy kommune anbefaler modell 2; Kommunal arbeidslinje, hvor oppgaver knyttet til arbeid og arbeidsvurdering legges til kommunen, og hvor oppgaver som kan sentraliseres legges til en statlig pensjonsetat. Modellen har fungert i Danmark i mange år.

Vi mener modellen er den beste for å nå målsetningen om flere i arbeid, færre på trygd og sosiale ytelser og mer brukerrettet og effektiv velferdsforvaltning og begrunner denne konklusjon på følgende måte:

1. Brukerperspektivet

Kommunen er det organ som er nærmest tilstøtende virkemidler for å kunne gi et helhetlig velferdstilbud til alle. Kommunen har god kompetanse til å sette sammen omfattende tiltakspakker som på lengre sikt gir brukere en bedre livskvalitet. Mennesker og deres behov endres i løpet av livet, og tiltak må tenkes i et større perspektiv enn arbeidslinja. Det må tas høyde for at brukere i målgruppa har skiftende motivasjon. Nøtterøy kommune tror en lokal, kommunal enhet best kan ivareta nærhet til bruker, kompetanse om sammensatte problemer og samordning med andre for å oppfylle arbeidslinjas mål, og dermed gi flest brukere en bedre livskvalitet og redusere utgifter til passive ytelser.

2. Samordningsperspektivet

Kommunen har lang erfaring med samordning av ulike tjenester, både innad i kommunen, med brukere, pårørende, andre offentlige instanser, private aktører m.fl. Samordning er derfor noe som til enhver tid må løses. Det er lokalpolitikkerne som best kan ivareta nasjonale mål om å få flere i arbeid, en brukerrettet og effektiv velferdsforvaltning og sikre en demokratisk kontroll av disse ut fra kunnskap om lokale forhold.

Modellen vil kreve en standardisering av IT-systemer og felles database for arbeidsmarkedet. For en del mindre kommuner vil modellen medføre behov for interkommunalt samarbeid.

3. Økonomiperspektivet:

Rammeoverføringer og økonomiske virkemidler fra staten er kommunene vel vant til å håndtere. Organisatorisk handlefrihet må følges opp med økonomisk handlefrihet i overføringer. Et større ansvar til kommunen vil sannsynligvis bidra til et større trykk for å gi effektiv bistand, bedre ressursutnyttelse og tilpasning av de virkemidler som er til rådighet. Den nye arbeidssøkerstøtten kan skape konflikter om oppgaveforskyvninger, gråsoner og uttrekk av kommuneøkonomi, og kan samtidig forsterke et negativt bilde av mottakere av økonomisk sosialhjelp.

4. KONKLUSJON/SAMMENDRAG

Nøtterøy kommune går i mot Rattsø-utvalgets anbefaling av en statlig arbeidslinje, modell 1. Modellen vil forsterke regelstyring og byråkrati, og vil i mindre grad enn i dag utnytte kommunens lokalkunnskap og evne til å skreddersy tilbudet til den enkelte.

Nøtterøy kommune mener denne modellen

- skaper større avstand fra beslutningstaker til bruker ved at beslutninger fattes sentralt og ikke lokalt
- skaper en mer byråkratisk og regelorientert organisasjon som kan føre til vekst i de passive ytelsene
- vil pulverisere ansvar og å øke antall offentlige dører for mange brukere
- kan bli en ny stor statlig byråkratisk organisasjon med liten omstillingsevne og liten evne til å tilpasse seg lokale forhold, og med store administrasjonsomkostninger
- stigmatiserer en gruppe mennesker ytterligere som "ikke arbeidsdyktige", og skaper nye gråsoner
- mangler mange effektive virkemidler for å løse mer sammensatte problemområder
- kan bidra til at brukere får flere instanser å forholde seg til enn i dag
- vil tappe kommunen for kompetanse som kommunen trenger i sitt arbeid med samme eller tilgrensende målgruppe
- vil både virke kostnadsdrivende og tappe kommuneøkonomien samtidig som kommunen vil sitte igjen med tilnærmet samme omfang av brukere og oppgaver som må løses

Nøtterøy kommune anser en kommunal arbeidslinje jfr modell 2 som rett vei å gå, og støtter samtidig KS sin innvending om at det savnes en bredere vurdering av kommunealternativer i utredningen.

Hovedhensikten med utvalgets arbeid var å finne modeller som fremmer samordning for å nå arbeidslinjas mål i velferdspolitikken. Nøtterøy kommune mener en kommunal arbeidslinje vil være bedre egnet for å nå dette målet ved å:

- kunne gi et mer helhetlig og kompetent tilbud til brukergrupper med sammensatte behov ved å etablere gode samarbeidsordninger med flere instanser enn arbeid/trygd
- gi bruker nærhet til tjenesten og kortere vei til beslutningstaker, og dermed større påvirkningsmulighet på egen situasjon
- være mer fleksibel og kunne utnytte lokale forhold mer effektivt for å nå mål om både bedre livskvalitet og økt sysselsetting.
- forhindre at bruker får flere instanser å måtte forholde seg til enn i dag.